Høringssvar vedrørende projektet Energiklynge Djursland
Indsendt til: Norddjurs Kommune den 16. april 2025
Vedrørende: Forslag om etablering af biogasanlæg, seks 185 meter høje vindmøller, 200 hektar solceller og Power-to-X anlæg ved Århusvej, Homå.
Afsender: Britta Bo Jensen, Homå

Overordnet holdning til projektet

Jeg er som borger og virksomhed bosat i Homå by, stærkt imod, at dette projekt realiseres – både i dets nuværende størrelse og placering. Projektet hører efter min opfattelse ikke hjemme i et landdistrikt omgivet af småbyer og natur, men i et regulært industrikvarter.

Jeg frygter alvorlige konsekvenser for både mennesker, natur og kulturmiljø – og ikke mindst for lokalområdets livskvalitet, bosætning, trivsel og udviklingspotentiale. Herunder uddyber jeg mine væsentligste bekymringer.

1. Biogas – ikke en reel grøn løsning

Projektet markedsføres som grønt, men biogas baseret på gylle er langt fra bæredygtigt:

• Det støtter indirekte op om den konventionelle kødproduktion, som er en af de største klimasyndere.

• Det giver landmændene mulighed for at fastholde intensivt dyrehold fremfor at omlægge til mindre, mere klimavenligt og humant landbrug.

• Gyllen bliver ikke mindre forurenende af at blive sendt igennem et biogasanlæg – den forbliver et biprodukt af en uholdbar industri.

• Projektet forlænger og "hvidvasker" et landbrugssystem, der burde transformeres.

Vi har ikke brug for at finde teknologiske lappeløsninger på vores overforbrug, men for at reducere selve forbruget – både af kød og fossile brændsler.

Referencer og dokumentation:

Jeg henviser her til følgende kilder, der uddyber problematikkerne omkring biogas og grøn omstilling:

https://gylle.dk/biogas-baseret-paa-svinegylle-er-en-katastrofe-oekonomisk-miljoe-og-klimamaessigt/?fbclid=IwY2xjawJs1rZleHRuA2FlbQIxMQABHqYwKpS-oK6oenRxtSC2JbPS-B8cNr-3suEpZv1GToMuC2GD_7Tjb8fYlr5m_aem_8bRVuKl7427N0R7nrUxtag

https://noah.dk/nyheder/14-organisationer-fordoemmer-biogas-hypen-og-kraever-en-kritisk-revision-af-maalet

https://www.information.dk/debat/2022/05/biogas-groen-forsvar-fossile-kapitalisme?fbclid=IwY2xjawJs0aNleHRuA2FlbQIxMQABHsf6o_c9ceMX1FKKF7wm5_8di1hvLOZLh_4qGATLHVCMzR2EOBWJ4Zjhd34Y_aem_j9LbdlnXQbFBv4HqVrGIkw

2. Projektets placering og skala – ude af proportioner

Det planlagte anlæg er alt for stort og alt for dominerende i et sårbart, åbent landskab som Djursland. Det vil forvandle området fra rekreativt og naturskønt til industrielt og støjbelastet. Det påvirker ikke kun de små omkring liggende byer – men hele Djursland:

• Vindmøller på 185 meter og 200 hektar solceller vil dominere landskabet og forringe både det visuelle udtryk og områdets tiltrækningskraft.

• Projektet risikerer at ødelægge det, som gør Djursland særligt – natur, fred og nærhed.

• Bygninger og jord i området vil miste værdi, og tilflytningen vil bremse.

• Kulturskabere, små erhvervsdrivende, kunstnere og ildsjæle risikerer at flytte væk.

Grenå er kendt for blandt andet sin strand, Kattegatcenteret og sin ro – skal byen fremover være kendt som stedet med et gigantisk biogasanlæg og seks tårnhøje vindmøller?

3. Miljøpåvirkninger og sundhedsrisici

Det planlagte projekt kan have alvorlige konsekvenser for mennesker og miljø:

• **Luft- og lugtforurening:** Gylletransport og udslip fra anlægget vil påvirke luftkvaliteten.

• **Lavfrekvent støj fra vindmøller:** Der mangler tilstrækkelig dokumentation for sundhedseffekterne ved denne type støj/påvirkning. Måling i dB-Z eller dB-lineær bør inkluderes.

• **Visuel og mental belastning:** Landskabet bliver skæmmet. Det påvirker vores trivsel negativt at bo tæt på industri.

• **Ødelæggelse af landbrugsjord og biodiversitet:** 200 hektar Solceller optager værdifuld landbrugsjord – Usikkerhed omkring fremtidig anvendelse af jorden under og efter solcelleanlæggets levetid.

• **Risiko for vandforurening:** Der bør redegøres for vandforurening ved lækager, uheld eller udledning til nærligende, vandløb, grundvand og drikkevand.

4. Trafikale konsekvenser og støj

Ifølge planerne vil der komme over 250 ekstra lastbilkørsler dagligt – primært med gylle:

• Det medfører støj, luftforurening, vibrationer og risiko for ulykker på hovedvejen, i Homå og andre nærliggende landsbyer.

• Mange huse ligger tæt på vejen i Homå– lastbiltrafik skaber allerede nu gener, som vil blive kraftigt forværret.

5. Værdiforringelse og tabte udviklingsmuligheder

Projektet vil medføre direkte økonomisk tab for mange borgere:

• Huspriser vil falde dramatisk – og det kan være svært at finde købere i et område præget af industri.

• Kompensation for værditab nytter ikke, hvis man ikke kan komme videre, der bør være mulighed for, at kommunen opkøber ejendommene for dem i Homå og omegn der ikke længere vil bo i området.

• Personligt er jeg i færd med at indrettet mit hjem som bolig og kunstnerisk arbejdssted med henblik på kreative/rekreative ophold og samarbejder og det potentiale forsvinder fuldstændigt.

Det handler ikke kun om økonomi – men om mennesker, livskvalitet og udvikling i landdistrikterne.

6. Et demokratisk problem: Et projekt i få hænder, mange konsekvenser

Det er dybt problematisk, at et projekt fremført af få aktører, kan få så vidtrækkende konsekvenser for så mange borgere. En ansøgning, der med ét slag kan ændre hverdagen og fremtiden for hundredevis af borgere og påvirke Djursland i årtier.

Et projekt af denne størrelse bør ikke placeres i landzone uden massiv folkelig og faglig opbakning.

Naturen, borgerne og kommunes fremtid bør vægtes langt højere end enkelte aktørers forretningsmodel.

Energiproduktion må ske med respekt for lokale behov, hensyn til natur og ikke mindst på baggrund af reel grøn omstilling – ikke "grøn" industri pakket ind i bæredygtighedsretorik.

7. Krav om uafhængige og uvildige undersøgelser før videre behandling af projektet

- **Fysiske og psykiske helbredseffekter af lavfrekvent støj:** Der skal udføres målinger og vurderinger af sundhedskadelige virkninger fra lavfrekvent "støj".Der skal indhentes en tværfaglig vurdering fra både akustikere og lægefaglige eksperter, som undersøger hvordan lavfrekvent støj fra 185 meter høje vindmøller kan påvirke kroppens organer, søvn, trivsel, blodtryk, stressniveau og livskvalitet hos beboere i nærområdet ,med den ny viden fra dB-Z og dB-lineær skalaen. Undersøgelsen skal offentliggøres for borgerne.

- **Lugtgener of luftforurening fra biogasanlæg:** der skal fremlægges modelberegninger for metan- og ammoniakudledning, samt lugtpåvirkning for nærområderne- og disse skal være baseret på erfaringer fra tilsvarende anlæg.

- **Helbredsmæssige konsekvenser for beboere i nærområdet:** Kommunen bor indhente en sundhedsfaglig vurdering fra relevante instanser (fx Sundhedsstyrelsen) om påvirkninger fra lavfrekvent støj, luftkvalitet, lugt og psykisk trivsel i forbindelse med industrianlæg i tætbeboede landområder.

- **Langtidspåvirkning af landbrugsjord med solceller og biogasanlæg:** Der bør laves en uvildig vurdering af, om jorden kan genopdyrkes efter 20-30 år under solceller og biogas anlæg, samt hvilken forureningsrisiko der er ved placeringen. Kommunen må forpligte sig til reetablering og genopdyrkning af landbrugsjorden.

- **Vandmiljø og grundvand:** Det skal undersøges og dokumenteres, hvordan projektet vil påvirke nærliggende vandløb, grundvand og drikkevandsboringer - især i tilfælde af uheld, overløb eller udslip fra biogasanlægget og power to X anlægget.

- **Biodiversitet og dyreliv:** Der skal laves en detaljeret og uvildig vurdereing af, hvordan projektet påvirker det lokale dyre- og planteliv, herunder trækfugle, flagremus ynglende arter og økosystemer. Der bør især tages højde for fragmentering af naturområder og tab af levesteder for vilde dyr og fugle, samt påvirkning af insekter og bestøvere.

- **Alternativer til den valgte placering:** Kommunen bør dokumentere, hvorfor ikke industriplaceringer vurderes som bedre for et biogasanlæg end i nærheden af beboelse. Offentlig høring af alternative placeringer i industrizoner.

- **Konsekvens vurdering for ejendomsværdier og boligmarkedet.**

Afsluttende bemærkning

Dette projekt gør mere skade end gavn – både klimamæssigt, socialt og lokalt. Grøn omstilling skal ikke ske på bekostning af mennesker, landskaber, natur, lokal trivsel og fremtidige muligheder. Men i samarbejde med borgerne og med hensyn til helhed og langsigtet bæredygtighed.

Derfor opfordrer jeg Norddjurs Kommune til at sige **nej til projektet i dets nuværende form og placering**. Jeg beder jer tænke langsigtet, helhedsorienteret og med blik for både menneskers og naturens vel.

Med venlig hilsen,
Britta Bo Jensen
Homå, Norddjurs Kommune